

Kurzus kódja(i): BBN-FLM18-402.66, FLMD16-312.37, BBN-KOM-290.FLM2

Kurzus címe: Csehszlovák új hullám

Tanár neve: Milojev-Ferkó Zsanett

Kurzus időpontja, helye: Péntek 12:30-14:00, -135

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: A kurzus során az egyik legeredetibb filmes mozgalom, a csehszlovák új hullám (Československá nová vlna, 1963-1968/1969) jelenségét vizsgáljuk meg. A szeminárium során rendhagyó módon nem a szerzők vonatkozásában tárgyaljuk ezen új hullám történetét, hanem a hasonló formai és tematikus jegyeket felvonultató alkotások csoportjain keresztül törekszünk a cseh új hullám gazdagságának és egyediségének interpretációjára.

Kurzus teljesítésének követelményei: Minden órán rövid filmismereti teszt lesz a kötelezően megnézendő filmekből! Minden hallgatónak kötelező megtartania egy prezentációt, melyet azután közös filmelemzés követ! A kurzus zárthelyi dolgozattal zárul. Az év végi jegy a prezentáció érdemjegyéből (30%), valamint a zárthelyi dolgozat eredményéből (70%) tevődik össze. Maximum három hiányzás megengedett!

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek tudás: tájékozódás a műfajok értelmezésében és a filmtörténetben
képesség: a kulturális jelenségek és azok történeti beágyazottságának értelmezése
attitűd: történetileg és társadalmilag meghatározott kulturális jelenségek megértése és elfogadása

Kötelező / ajánlott filmek: Bevezetés a csehszlovák új hullámba.
Filmtörténeti előzmények. (Előadás)
František Vlácil: *Fehér galamb* (1960) <https://www.youtube.com/watch?v=6wO9lptuH-U>
Štefan Uher: *Nap a hálóban* (1962) <https://www.youtube.com/watch?v=YkSIs3-fL8I>

Szerzők a csehszlovák új hullámban (Előadás)
Chytilova-Menzel-Jires-Nemec-Schorm: *Gyöngyök a mélyben* (1965)

A provincializmus diszkrét bája
Ivan Passer: *Intim megvilágításban* (1965)
Jaroslav Papousek: *Ecce Homo Homolka* (1969)

A paternalizmus és a formani groteszk realizmus
Milos Forman: *Fekete Péter* (1963)
Milos Forman: *Egy szősi szerelme* (1965)

Dokumentarista törekvések
Vera Chytilova: *Éva és Vera* (1963) <https://m.ok.ru/video/1847504210541>
Milos Forman: *Verseny/ Meghallgatás* (1963) <https://videa.hu/videok/film-animacio/verseny-meghallgatás-1963-milos-forman-cseh-film-kULenrDdjRwDVTea>

Parabolák
Jan Nemec: *Az éjszaka gyémántjai* (1964) <https://m.ok.ru/video/2328737352301>
Milos Forman: *Tűz van, babám!* (1967)

Menzel
Jiri Menzel: *Szigorúan ellenőrzött vonatok* (1965)

Jiri Menzel: *Szeszélyes nyár* (1968)

Retrospektív tekintetek: A holokauszt
Jan Kadar-Elmar Klos: *Üzlet a korzón* (1965)
Juraj Herz: *A hullaégető* (1969)

Avantgárd megközelítések

Juraj Jakubisko: *Madarak, árvák, bolondok* (1969) <https://videa.hu/videok/film-animacio/madarak-arvak-bolondok-1969-csehszlovak-filmdrama-francia-Tc11PkB7O3OOTDVB>

Vera Chytilova: *Százszorszések* (1969)

Abszurd tendenciák

Jan Nemeč: *Az ünnepségről és vendégekről* (1966)
<https://ok.ru/video/2039970204269>

Pavel Juráček, Jan Schmidt: *Joseph Kilián* (1963)
<https://www.youtube.com/watch?v=QRfpa8c28y0>

Tiltott gyümölcsök

Jiri Menzel: *Pacsirták cérnaszálon* (1969/1990)
Evald Schorm: *Hetedik nap, nyolcadik éjszaka* (1969/1990)

Zárthelyi dolgozat

-
- Kötelező / ajánlott irodalom:** Báron György: A játék határai. Vera Chytilova filmjeiről. *Filmvilág*, 1986. URL: https://www.filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=5905
- Bikácsy Gergely: Gyöngyök a mélyben. Prágai tavasz. Cseh '68. *Filmvilág*, 2008. URL: https://www.filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=9437
- Frank, Alison: *A cseh szürrealizmus és a cseh újhullámos realizmus: a tárgyak jelentősége*. Ford. Milián Orsolya. *Apertúra*, 2014. tél. URL: <https://www.apertura.hu/2014/tel/frank-a-cseh-szurrealizmus-es-a-cseh-ujhullamos-realizmus/>
- Gelencsér Gábor: A cseh és a szlovák új hullám (1963–1969) [http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/indexb69a.html?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=48](http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/indexb69a.html?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=48)
- Gelencsér Gábor: *Gondoskodom, tehát vagyok. A paternalizmus motívuma a cseh újhullám filmjeiben*. *Apertúra*, 2014. tél. URL: <https://www.apertura.hu/2014/tel/gelencser-gondoskodom-tehat-vagyok-a-paternalizmus-motivuma-a-cseh-ujhullam-filmjeiben/>
- Gerencsér Péter: *Tyúkok a Škodán. Bevezetés a csehszlovák újhullámba*. *Apertúra*, 2014. tél. URL: <https://www.apertura.hu/2014/tel/gerencser-tyukok-a-skodan-bevezetes-a-csehszlovak-ujhullamba>
- Hames, Peter: *Czech and Slovak Cinema. Theme and Tradition*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2009.
- Owen, Jonathan: *Szlovák bohémek: Forradalom, ellenkultúra és az 1960-as évek vége Juraj Jakubisko filmjeiben*. Ford. Kapás Zsolt Zsombor. *Apertúra*, 2014. tél. URL: <https://www.apertura.hu/2014/tel/owen-szlovak-bohemek-juraj-jakubisko/>
- Soukup, Katarina: *Szentségtörők lakomája*. Ford. Karácsonyi Judit. *Apertúra*, 2014. tél. URL: <https://www.apertura.hu/2014/tel/soukup-szentsegtorok-lakomaja/>
- Zalán Vince: *Film van, babám! A cseh új hullámról*. Budapest: Gondolat, 2016.
- Zalán Vince (szerk.): *Tavasz és nyár között. A cseh és szlovák film antológiája*. Budapest: Budapest Film – Héttorony Könyvkiadó, 1990.
-